

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKEG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. št. 10.932. - Oglasi po ceniku

God. XI.

Ljubljana, 1. oktobra 1929.

Broj 19.

Ljubljana, 1. oktobra 1929.

Prof. JOSIP NIKŠIĆ (Karlovac):

Odgoj tudji i odgoj vlastiti.

III.

Škole su, ili bi barem trebale biti, radionice ljudi, radionice čovečnosti. One bi trebale negovati umne, čutilne i voljne sposobnosti čoveka do najvećega procvata u skladu sa negom tela, tako da celokupan rezultat odgoje bude harmonijska ljudska ličnost. Ima li ta ličnost zaista ispuniti svoju čovečnost, ona mora u času, kad za nju nastaje samostalan život, inteligencijom (umom), ukusom (osećajem) i karakterom (voljom) dozreti, da bude sama sebi vodom. A do ove samostalnosti vodi samo i jedino put takve odgoje, koja polagano vodi, tako da kažem, u samovladu gojenčevu, koja prelazi iz odgoja tuđega na odgoj samoga sebe. Pomažemo li dete u prvim koracima kod hodanja, moramo ga pomalo naviknuti, da i samo hoda, jer će inače naviknuti na našu pomoć i pasti, ako ta pomoć izostane naprečac. Osim toga, kao što nitko ne može tačno odrediti, kada bi dete prvi put trebalo da stoji na svojim nogama, tako niti odgoja nikada ne može reći, da je svoga gojenca potpunom samostalnošću opremila. Zato ne preostaje drugo, nego da se samoodgojom, dakle vlastitim odgojem dopuni i okonča ono, što je bilo ciljem odgoje. Na taj način biva zadatak vlastite odgoje mnogo veći i težji, nego to ljudi obično misle.

Zadatak samoodgoje zapravo nikada ne prestaje. Čovek nikada ne stigne do takve savršenosti, da bi mogao reći: Nema već na svetu što nisam upoznao; nema lepote, koje nisam video; nema dobra dela, koje bih mogao još izvršiti! Po svima stazama i drumovima, pravcima i smerovima, kojima nas je škola i tuđa odgoja vodila, možemo sve do pozne starosti napredovati, jer se čovek uči, dok je živ.

Možemo n. pr. voditi brigu o našem telu još u doba, kada se čini, da je potpuno razvijeno, jer to traže njegove funkcionalne potrebe, koje se očituju u težnji za kretanjem, jer će inače zahiriti. To vredi poglavito za one ljude, koji svoje mišićne sile na nebrojnih rad ili bolje nerad zbog jednostranog zaposlenja u svojim zvanjima. Nećemo li, da ovo mišićje sasvim izgubi svoju delatnu i životnu sposobnost, nastaje dužnost, da ga zaposlimo telesnim radom, telesnim vežbanjima, razboritim sportom, šetnjama po otvorenom polju i na čistom vazduhu, da tako nadoknadimo izvesni nedostatak. Jer, da i ne govorim o tom, kako je utvrđeno, da okužen vazduh čini čoveka uznemirenim, kiselinim i nezadovoljnim, nigde ne stoji, da se umni rad mora vršiti sedeći. Kretanje pak u hodanju, življe opticanje krvi, čistiji i oštrij vazduh, što kupu telo obilnijim kisikom, sve to čini, te je misao snažnija, nekako spontanija nego što to biva u sobi. Ja priznajem — kaže J. Payat — da sam sve nove misli, koje sam pronašao, pronašao u šetnjama.

Najveća mogućnost za odgoju samoga sebe počiva u carstvu znanosti. Tu je oblast nepoznatih nam pojava i istina tolika, da je nitko nikada posve ne dajući i prema tome teška da se svlada. Olakšan je međutim njezin studij i time, što postoje dela, po svojoj formi pristupačna i najširsim slojevima, pa se može kazati, da je još poteškoća u tome, što valja izučavati i kako. U tom se pogledu može reći, da je za pojedinca samo ono znanje od vrednosti, koje se tiče stručne ili opšte naobrazbe njegove i da količina često šteti kakvoću nauke. Što se tiče mnogoga obrazovanja, ono ubrzava i neposredno razvija moć opažanja, koje u većini ljudi leži gotovo učmalo celoga života; ono daje snagu tačnoga i brzoga generalisanja i duhovnu nauku na metodu i raspored; ono pomaže zapaziti uzroke i posledice; ono je možda najbolji lek za onu nemarnost, koja je porok pola probuđenih ljudi, što zadiru od svakoga rada, koji nije, kao napor sećanja, prosto mehaničan. Znanje je vezano za čoveka kao sudbina. Da se kaže u slici, čovek je kao igrač za šahovskom daskom, koja znači svet; figure su joj pojave svemirske, a pravila su igre ono, što nazivljemo prirodnim zakonima. Igrač na drugoj strani sakriven nam je. Što znamo, to je, da on igra pravilno, lepo i strpljivo. Ali što znamo još, i to na svoj račun, to je, da on nikad ne previda pogrešku niti najmanje popu-

šta neznanju. Onome, koji dobro igra, daju se najviše nagrade s onom izdašnom plemenitošću, koju jak čovek pokazuje, kad ga raspinja jačina. A onaj, koji rdavo igra, gubi igru bez hitnje, ali i bez oproštaja (Huxley). Nauka nije samo od koristi za pojedince, već je ona važan narodno-gospodarski faktor. «Jedino koristeći se mudro blagodatima nauke — kaže Lobok — Englezi će sačuvati nadu na održanje svoga stanovništva u izobilju i ugodnosti». Ako to kaže Englez za veliki engleski narod, onda možemo misliti, šta vredi ta rečenica za naš narod! Nauka napokon ne donosi samo materijalnu korist, već ona može i moralno jačati pojedinca i čitav narod.

Osim naobrazbe, koju nam daje nauka, od velike su vrednosti lepa književnost, slikarstvo, kiparstvo, graditeljstvo i muzika. Sva se ova umeca razlikuju od nauke svojom živom konkretnošću. Ona iznose pred nas slike veće životnosti, a ne mrtve pojmove, i sve to u zabavnoj formi. Njihova je prednost, da ih razumiju svi obrazovani narodi, iako svaki od njih ima svoj zasebni jezik.

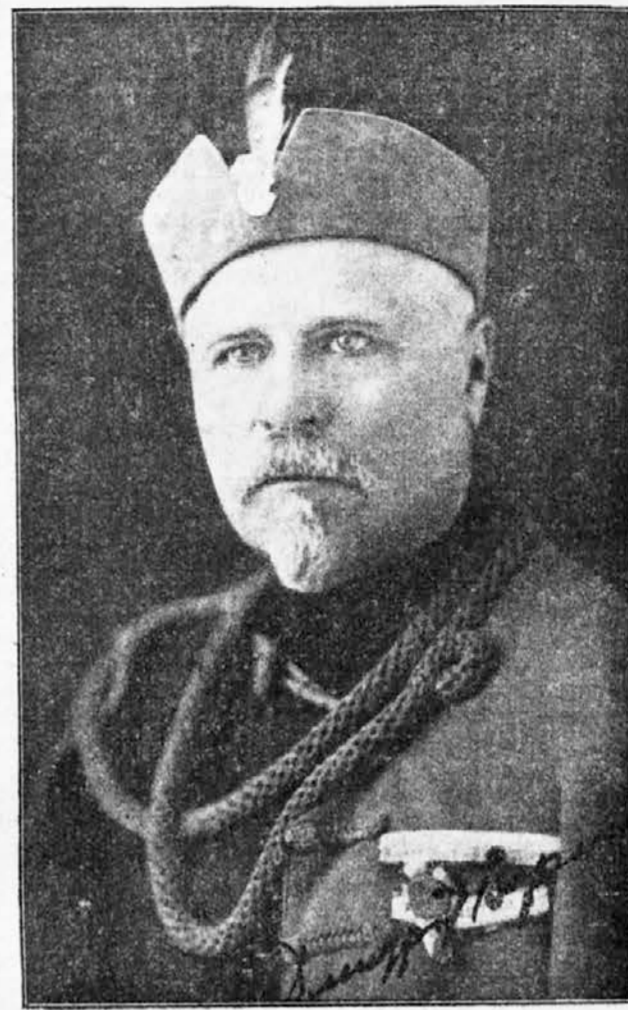
Da spomenem samo nekoliko primera. Poznato je, kako Kornelije Tacit opisuje život carskoga Rima za vladu cara Nerona. To su majstorski opisi. Pa ipak, koliko nam je očiglednija slika toga istoga Rima u romanu «Quo vadis» od H. Sienkiewicza! Tako učenjak-istoričar, ovde — umetnik, pisac. Ili: Možete za priznanjem i poštovanjem čitati iscrpivu raspravu o katastrofi Petra Zrinjskoga i Frana Krste Frankopana, ali, ako pročitate Kumičićev roman o istom predmetu, ako ne suze bola, a ono će planuti u vama plemeniti gnjev rodoljublja. Možete, ne znajući kakvim, stentarskim glasom izgovoriti reč «nepravda» i «bole», ali će ona ostati bleđa slika spram velikih reči u Kranjčevićevoj pesmi «Eli, eli lama, azavani!» (Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?!). Možete, ne znajući kako, namestiti usta, da što lepše izgovorite reč «Domovina», pa opet će se čuti kao šupalj, razbijen zvuk naprama, n. pr., «Domovini» od Đ. Arnolda. Može vam neko čitav dan pripovedati, kako je zlehuda sudbina čoveka, pa opet će to biti bleđa sena spram Sofoklova «Edipa kralja». Može vam netko na stotine i hiljade reči potrošiti, da vam prikaže veliku pobožnost i skromnost čoveka, koja nas obuzima u krasnoj crkvi Sv. Antuna u Padovi, Sta Croce u Firenzi ili veličajnoj lateranskoj, pa sv. Petra u Rimu ili sv. Pavla, sve će to daleko zaostati za onim dojmom, koji ćete osetiti, gledajući ta veličajna dela na vlastite oči. Kad na vlastite oči vidite ove veličajne stvrene zgrade, onda ćete priznati, da nam «arhitektura ne pruža samo silno zadovoljstvo, nego i utisak nekoga nadzemnog i nadčovečnoga». Priznaćete, da je to «smrznuta muzika» i «misao ukamenjena». Ali, razume se, treba znati, treba umeti gledati.

«Po mom čvrstom uverenju — kaže Englez Ruskin — sastoji se najveća sposobnost čoveka na ovom svetu u tome, da vidi, i da to, što vidi, daje i reproducira. Između stotine ljudi samo je jedan u stanju da misli, a samo između njih tisuću po jedan, koji može da vidi.»

(Tko ima volju, da se i tome vežba, može mu dobro poslužiti kao napatulak delo Alfreda Lichtwarka: «Vežbanja u promatranju umetničkih dela» (na nem. orig.) i delo Luize Potpschnigrove: «Uvod u promatranje dela likovne umetnosti» (u nem. orig.).

U svojoj raspravi «O studiju pesničkih dela» kaže T. G. Masaryk: «Svi imamo pamćenje i skoro bih rekao: s umetničkoga je stajališta nesreća, da imamo pamćenje, jer u njem imamo sakupljene sve dojmove i pojmove, koje sravnjujemo, i mnogo više vidimo pameću nego očima. Takvih ljudi, koji bi stvarni zaista zamećivali i neposredno upoznavali — takvih je vrlo malo. I baš su nam ti umetnici, geniji, dani od Boga, koji zaista stvari shvaćaju, koji ih ne poznaju svojom pameću, nego čutilnom zornošću.»

«Umetničko je delo izljev posebnoga poznavanja sveta i to je poznavanje upravo tako samostalno i opravdano kao poznavanje znanstveno. Ovo umetničko i genijalno poznavanje ili, »



Starosta Ruskog Sokolstva za granicama D. N. Vergun.

Tri jubileja staroste bratskog Ruskog Sokolstva ponukali su nas, da ga se setimo i u našem Glasniku. To su: 50 godišnjica njegovog starostovanja i

20 godišnjica opstanka Ruskog Sokolstva te 30 godišnjica od kako je pokrenuo časopis «Slovenski vek» u Beču Vise o tome na 2. strani.

ako hoćete, naziranje na svet samo je sebi svrhom upravo tako, kao i svako naučno spoznavanje. I to je spoznavanje vrlo tačno, eksaktno, jest, najekskaktnije. Pravi umetnik najbolje zamećuje svet i zato tako moćno deluje na svakoga od nas. Otuda i ona velika zadaća, koju imaju geniji, kao pravi odgojitelji čovečanstva.»

Glavna je pogodba, da umetnik vidi svet objektivno, t. j. onako, kakav jest, u tom, da bude slobodan od one volje, koju sve ono pomućuje, što se može nazvati interesom. Takve se pogodbe javljaju samo kod retkih pojedinaca i u retkim časovima, »časovima nadahnuća.»

Ali duh ljudski ne podnosi stalno i jednostrano ozbiljno zanimanje. On treba odmora i okrepe, kao što cvet treba vode i sunca. I ne samo to. Život je, istina, ispunjen i radostima, ali svi, što nas god ima, moramo biti pripralni, da nas mogu stići i brige i patnje; a kad one dodu, neiskazana je utjeha imati neko strasno zanimanje, koje će nam svakako pomoći, da bar donekle utečemo od sebe samih. Zato je za svaku preporuku naći si još nešto sporedno, čime ćemo se zanimati. U pitanju izbora, neka se svaki rukovodi svojim naklonostima i ukusom. Ima dobrih i zdravih načina nazonode i baš je u tom težina pitanja: u što potrošiti slobodno vreme? Danas ne vlada oskudica u sredstvima, jer nam stoji na raspoloženju pučka predavanja, pučke predstave, pučke knjižnice, filmovi poučni i zabavni itd. Svakako treba odmor upotrebiti na plemenitu zabavu i koja služi daljoj samonaobrazbi. Napokon treba još spomenuti kao bitan momenat života igru, jer se i po njoj čovek poznaje. Tako je n. pr. Schopenhauer kazao, da se po stepenu igranja u karte može suditi i stepen vrednosti jednoga naroda. A moglo bi se kazati i ovako: Reci mi, s kim se družiš, pa ću ti reći, tko si! U tom je pogledu velika potreba velegrada ispred gradića. Zivuču dugo u malom mestu, prolazeći uvek ispred istih kuća i lica, čovek se malo pomalo uspa vljuje. Drugačije je u velikom gradu. Tu svaki dan donese nešto novo. Pa se i kaže, da u malem gradu čovek pre ostari nego u velikom. Za preporuku su stoga putovanja u strani svet i veće gradove, kako je to već Komensky predlagao u organizaciji svoje škole.

Važan je element samonaobrazbe odgoj volje i sticanje spoznaje samoga sebe, a tu postizavamo, ako nastojimo spoznati i savladati svoje pogreške. U tom pogledu valja početi s uklanjanjem malih pogrešaka s malim naporima i vežbanjima, jer su često sitni uzroci urodili krupnim posledicama. Dobro je, da si čovek ponekad

uskurati i ono, što je dopušteno, jer će se u tom slučaju — kaže engleski filozof Mill — od takvoga čoveka sa većom sigurnošću očekivati, da će se odreći onoga, što nije dopušteno. Budemo li tako radili, neće nam biti teško ni u najtežoj prilici, da nademo puteljak svoga vlastitoga uverenja. Jer, mislim, nema žalosnijega prizora, nego kada čovek, čiji duh prodire do unutrašnjosti zemlje, pa se zaleće do najudaljenijih zvezda u svemiru, gospodar vlastitoga života, već ostaje rob suvišnih potreba i lopta svojih nagona i strasti.

Ova odgoja volje nije samo individualna i nacionalna, ona je danas internacionalna i opće solidarna. Primer zato vidimo u odluci, koju je g. 1924. donio prvi međunarodni kongres štednje u Milanu, da se 31. oktobra svake godine u celom svetu proslavlja kao dan štednje.

Danas jače nego ikada stoji pred svima nama teška pitanja života. I samo ljudi silne volje moći će dokazati svoju socialnu odgovornost, znaće podrediti svoje sebične prohtjeve i interese višoj socialnoj pravdi, kojom se jedinom može izlečiti teška socialna kriza. Slabo će nam pomoći socialno zakonodavstvo, ako nam naša škola ne bude odgajala podmladak sa ovakvom sveću i ako nam odrasli ljudi ne budu nastojali samoodgojom primaknuti se putevima, što vode do »obeečne zemlje« mirnoga i skladnoga zajedničkoga života u našoj mladoj državi. Ljudi su se radali i radaju se sa zdravim i često vrlo sebičnim nagonom, ali će uvek prema ovakvima stajati vazda nedovršena zadaća: voditi čovečanstvo od životinjske nesvesti do socialne svesti, do novoga znanja, nove lepote i nove dobrote.

U drevnoj Grčkoj slavila se nekoć božica Atena na način, da je veći broj trkača u najvećem trku pronio u noći na jedan kilometar daljine goruču zublju do hrama Atene. Ovo trčanje sa gorucom zubljom zvalo se lampadodromia. Starih je Grka nestalo, ali njihovu zublju nose u kudikamo veličajnijoj lampadoforiji geniji čovečanstva i predajući je od koljena koljenu sve sjajniju i svetliju na korist čovečanstva i na slavu Premudrosti.

Veliki pesnik crnogorski napisao je značajne reči: «Iz grmena velikoga lavu izaz' trudno nije — U velikim narodima geniju se gnezdo vije.» A mi mali? Što ćemo mi? Ima i za nas puteva i sredstava, da i mi pridonesemo svoj kamačak u palaču ljudske solidarnosti. Treba samo poslušati, što nam za samoodgoju preporuča Goethe. On kaže: «Svako bi imao svaki dan makar samo čuti pevati jednu lepu pesmicu, ili pročitati dobru

Ne važi li ova izjava još i danas u punom svom opsegu i za Jugoslovensko Sokolstvo? — Potpisujemo!

* Srbijanac i Slovenac spomenuće svoje primere! — Op. pisca.

Kratke vesti iz ČOS.

17. septembra o. g. je priredilo pet praških župa u proslavu rođendana Dr. Miroslava Tyrša...

pruža prilike za srove napada na čoveka, nego zahteva i prikazuje brznu, pružnost, priročnost i spretnost pojedinih igrača...



II. jugoslovenski sve-sokolski slet god. 1930. u Beogradu.

Geslo našeg II. sleta: U Sokolstvu je moć i budućnost Slovenstva. — Delo, red i disciplina!

Učestvovanje školske omladine na II. jugoslovenskom svesokolskom sletu g. 1930. u Beogradu.

Na molbu Saveza srednjoškolskih nastavnika i nastavnica gimnastike, gospodin ministar prosvete svojim S. N. Br. 18.526 od 20. jula ove god. odobrio je...

2. Utakmice učenika u odeljenjima od po 6 učenika: a) proste vežbe, b) skok u daljinu iz zaleta...

I. Utakmice učenika i učenica od 16 do 18 god. 1. Utakmice učenika od po 6 učenika...

Vežbe sokolske omladine za II. jugoslovenski sve-sokolski slet g. 1930. u Beogradu.

Savez Nastavnika i Nastavnica Gimnastike na svojoj sednici od 22. juna 1929. god. raspravljajući o učestvovanju školske omladine...

treba da bude predstavljeno ceo sistem i u njima se mora videti metodička postupnost...

- 1. Proste vežbe za učenike nižih razreda. 2. Proste vežbe za učenice nižih razreda. 3. Proste vežbe za učenice viših razreda...

Skupine treba da se sastoje iz 3-4 sastava. Broj učenika proizvoljan 7, 9 ili 11. Izvođenje će biti uz muziku...

Ing. MILOŠ KVAPIL (Doboj):

Više poznavanja!

U širem rasporedu lanjskog pokrajinskog sleta u Skoplju, bio je i projekat, poseta delegacija pojedinih župa JSS...

čiji su kod putničkog voza izdatak od po prilici 50 Dinara, dakle 30 Kc. Prehrana dolazi u obzir samo na putu...

ELZA SKALARJEVA, zam. načelnice JSS:

Svečana odora za članice.

Na ovogodišnjoj glavnoj skupštini JSS u Sušaku bio je uz ostale predloge župa, koji su bili usupljeni u rešenje starešinstvu JSS...

se već naučili na nju i niko ju nebi kudio. Glavno je da je odora izrađena dobro po meri (do sada se je videlo malo takvih!)...

skih putnih blagajna, pojedinačnih članskih sletskih štednja, putnih blagajna prednjačkih zborova, koji su se odlikovali svojom nestalnošću...

KRATKE VESTI

Pevačko udruženje bratskih župa Moravsko-šleske i Tesinske priređuje svoje koncerte i to 5. o. m. u Beču...

Sokolska stalna štednja.

Starešinstvo Sokolske Župe «Aleksa Šantić», pri razmišljanju, kako da doskoči novčanoj oskudici članova...

tobože radi siromaštva, do priređivanja zabava i sakupljanja priloga u svrhu potpomaganja sokolskih učesnika...

Na univerzitetu u Soliji osnovana je stolica za telesno vaspitanje. Kongres narodnog ženskog saveza vršice se 6., 7. i 8. ovog meseca u Splitu...

VSEM RODOVINAM
PRIPOROČAMO NAŠO

KOLINSKO CIKORIJO

IZVRSTEN PRIDATEK
ZA KAVO

Za izvršitev modernih potrebov ter vsakovrstnih fotografiranih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev i. t. d. se priporoča

Fotografični atelije „VIKTOR“
LJUBLJANA
Knafljeva ulica 4 (nasproti Narodni tiskarni)

Iv. Brunčič & Fr. Rebernik
pleskarja in ličarja
se toplo priporočata vsem cenj. naročnikom — Delo solidno! — Cene zmerno!
Ljubljana, Kotnikova ulica

• ODLIKOVANA VELETRGOVINA VINA •

ŠPIRO KUZMANIČ * SUŠAK
GLAVNI DOBAVLJAČ „JADRANSKE PLOVIDBE D. D.“
BRZOJAVI: KUZMANIČ — SUŠAK / TELEFON br. 231
Tekući račun: Kr. pošt. šted. Zagreb broj 35.706
Tekući račun kod „Union“ banke, podružnice Sušak
Poslovnica i sk.adiste: DELTA, parcela 46

Restauracija „Kosovo“
Sušak, Mažuraničeva. Vlasnik: Šime Vranić

Prvorazredno dalmatinsko i domaće vino. Točenje poznatog „Union“ piva. — Prvorazredna domaća kuhinja.

TRGOVAČKA TISKARA
G. KRALJETA
SUŠAK, STROSSMAYEROVA br. 7
UTEMELJENA GOD. 1890.
IZVADJA SVAKOVRSNE TISKARSKE RADNJE BRZO I JEFTINO

BRZOJAVI: KRALJETA SUŠAK

Zajtrkovalnica **Al. Ščurk**
Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže delikatezne izdelke ter pristna domača in tuja vina.

R. I. Vrignanin-Stojanović
Sušak
UGAO STROSSMAYEROVE I DRAŠKOVIČEVE

Prodaja šivačih strojeva, narodnih, sokolskih, sportskih, uspomenskih, porculanskih, staklenih i svih kuhinjskih bazarskih predmeta. / Prodaje takodjer i rabljene šivače strojeve uz niske cijene

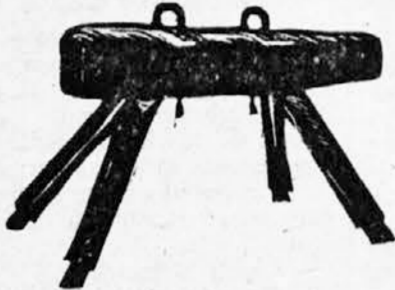
Stolarna v Sodražici
(Slovenija)

nudi uz tvorničke cijene, sve svoje proizvode, kao: obične, jeftine, politirane stolice za gostione, kavane, kina i društvene dvorane, zaklopne stolice i stolove za bašcu, rastezne naslonjače sa platnom, stalke za cvijeće itd., itd.

Zahtjevajte cjenik i uzorak

Препорука се творница теловежбеног и шпортоног оруђа

J. Оражем, Рибница
ДОЛЕЊСКО * УТЕМЕЉЕНА ГОД. 1881.



Опрема вежбаоница за друштва и школе — летна вежбалишта. Елегантно, солидно оруђе. Ниске цене. — Ценик и прорачун франко.

Priporoča se najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerno

Priporoča se za cenj naročila

Franjo Dolžan
CELJE, ZA KRESIJO št. 4
Stavbno in galanterijsko kleparstvo, vodovodna inštalacija

FRAN IGLIČ
KROJAŠKI ATELJE
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 28

MODNA KROJAČNICA
MAKS ZABUKOVŠEK
CELJE

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN
BRANKO PALČIČ
ZAGREB, ULICA KRALJICE MARIJE št 6
Glavni dobavitelj Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.
Brzjavni naslov: Trikotaža Zagreb.

Izdelujem točno po predpisu JSS vse vrste sokolskih potreščin za javni in izletni nastop članov, članic, naraščaja in dece. Prevezam i izdelavo vsakovrstne trikotaže za lastni in tuji račun. Dalje se priporočam bratom za izvršitev najmodernijih civilnih oblek, ki jih izdelujem po najnovijem kroju v lastni delavnici.

Mestna hranilnica ljubljanska
Ustanov. l. 1889. (Gradska štedionica).
TELEFON ŠTEV. 2016 * POŠTNI ČEK 10.533
Ljubljana, Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 365 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoći račun, in sicer proti najugodnijemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odповedi v tekoćem računu najviše moguće obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekoćega računa, je veće kot ikjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilnićnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter drugim moćima. Vpravo radi izgovorila pri njej sudica državno i sudica, znanjski uradi cerkveni in obćine o ćinski denar. Naši rojaki v Americi nalagejo svoje prihranke najveć v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

— Rentni davek —
od vložnih obresti plaćuje hranilnica sama, tako da vlagatelji dobć polne obresti brez odbitka.

Priporoćamo vsem sokolskim društvom

Galerijo naših moć

- | | | |
|-------------|--------------|-----------------|
| 1. Trubar | 8. Gregorćić | 15. Gangl |
| 2. Vodnik | 9. Aškerc | 16. Parma |
| 3. Stomšek | 10. Tavćar | 17. Županćić |
| 4. Prešeren | 11. Levec | 18. Kersnik |
| 5. Levstik | 12. Erjavec | 19. Maister |
| 6. Stritar | 13. Jenko | 20. Finžgar |
| 7. Jurćić | 14. Cankar | 21. Strossmayer |

Velikost: 61.5 x 47.5 cm • Slike à 10 Din
Naroćila sprejema
UĆITELJSKA KNJIGARNA v Ljubljani

UĆITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI
FRANČIŠKANSKA Ulice
TELEFON ŠTEV. 2312

LITOGRAFIJA / STEROTIPIJA

je najmodernije urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostijšega do najmodernijšega / Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige / Ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku / Brošure in knjige v malih in najvećjih nakladah / Časopise, revije in mladinske liste / Okusna oprema ilustriranih katalogov, plakotov, cenikov in reklamnih listov / Lastna tvornica šolskih zvezkov / Šolski zvezki za osnov., mešć., sred. šole / Risanke, dnevnik, beležnice / Notni papir / Zvezki za okroglo pisavo

KLISEJE

vseh vrst po fotografijah ali rizbah izvršuje za vsakovrsten tisk najsolidnije

KLISARNA - ST. DEU LJUBLJANA - DALMATINOVRA

RESTAURACIJA
Gradjanski Podrum
SUŠAK / SOKOLSKI DOM

Izvršna vina i sarajevsko pivo, najbolja domaća kuhinja. / Većernji koncerti u prostranoj bašti. / Najveća i najpodjednija re-auracija za izletnike i putnike kroz Sušak. // Preporoća se vlasnik **MIRO STIPANOV**

Posojilnica v Mariboru
Ust. l. 1882. r. z. o. p. Tel. št. 108.
Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekoćem računu in na knjižice in jih obrestuje z dnevno razpolago po 5%, proti odповedi na 3 mesece po 7%.
Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 9%.
Stanje hranilnih vlog nad Din 80,000,000.—, rezervnih zakladov nad Din 5,000,000.—.

MEDIĆ-ZANKL
TVORNICE OLJA, FIRNEŽA LAKOV IN BARV, D. Z O Z.
CENTRALA V LJUBLJANI * LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICE: LJUBLJANA-MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠĆA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAĆI PROIZVODI:
Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in olnatih barv. Kemićno Ćiste in kemićno olepšane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, Ćopićev, steklarskega kleja itd. znamke „MERARL“ za obrt, trgovino in industriju, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. * TOĆNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

ŽELJEZARA VAREŠ

Poštanska i željeznićka stanica: Vareš — Majdan
Brzjavna adresa: **Željezara Vareš**
Telefon Interurban broj: 2, 3, 4 i 5

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanom sadržinom željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo za ćelik.

Metalni odljevi: od bronca, mjeđi, bakra, aluminija sirovo i apretirano. Specialni fosforni bronca za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrstnu industriju. — Kompletne transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju dimenzija prema normalijama nemaćkih inženjera sa kolćakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljev, kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane ograde itd.

Trgovaćki ljev: specialni ljev otporan protiv vatre i kiselina. Strojni ljev kao remenice, ležaji, spojke, slogovi (Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim radionicama.

Salonska peć za ugljen.